

Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV[at]eduskunta.fi

Päiväys/Datum

10.9.2025

Dnro/Dnr

TRAFICOM/620703/03.06.04/2025

Viite/Referens

Rautatiealan sääntelyelimen asiantuntilausunto Hallituksen esitykseen HE 66/2025 vp

Rautatiealan sääntelyelin kiittää liikenne- ja viestintävaliokuntaa kutsusta tulla kuultavaksi valiokuntakäsittelyssä sekä mahdollisuudesta antaa asiassa kirjallinen asiantuntijalausunto.

Sääntelyelin pitää esitystä monelta osin perusteltuna, mutta esittää siihen seuraavat huomiot ja huolenaiheet.

Sääntelyelin pitää siirtoaan Kilpailu- ja kuluttajaviraston yhteyteen perusteltuna, koska liikenne- ja viestintävirastoa esitetään rautatieliikenteen toimivaltaiseksi viranomaiseksi. Kilpailu- ja kuluttajavirasto on tehtäviensä perusteella luontevin vaihtoehto vastaanottavaksi virastoksi.

Sääntelyelimen siirron toteutuessa on kuitenkin välttämätöntä turvata sääntelyelimen toiminnan rahoitus EU-lainsäädännön edellyttämällä tavalla ja henkilöstön asema turvaten. Lausuntovaiheen jälkeen ilmi tullut määrärahasiirron pienuus on riski sääntelyelimen kyvyille suorittaa lakisääteiset tehtävänsä ja aiheuttaa huolta henkilöstön parissa toiminnan jatkuvuudesta.

Hallituksen esityksen kappaleessa 4.2.5 on todettu, että "Vuonna 2025 sääntelyelimen toiminnan kustannukset ovat Liikenne- ja viestintäviraston budjetissa noin 380 000 euroa". Esityksen kohdassa 10.2 mainittu määrärahan siirto perustuu ilmeisesti tähän lukuun. Sääntelyelimellä ei ole ollut mahdollisuutta osallistua sen määrittelyyn, mutta on selvää, että määrärahan siirto ei yksistään riitä turvaamaan sääntelyelimen toimintaa, kun tarkasteluun sisältyy siirtyvän henkilöstön määrä.

Siirtyvien virkojen määrä on vielä edellä tarkasteltua siirtyvän henkilöstön määrää (1+3) suurempi, eli 1+4. Se sisältää nykyisen päällikön lepäävän taustaviran. Sääntelyelimen päällikön nykyinen, määräaikainen virkakausi päättyy pian siirron jälkeen, 31.5.2026.

Lisäksi pian siirron jälkeen saattaa olla tulossa voimaan uutta, suoraan sovellettavaa EU-lainsäädäntöä, joka on todennäköisesti lisäämässä sääntelyelimen tehtäviä entisestään. Tilanne on haastava, jos sääntelyelimen mukana siirtyvä määräraha on alimitoitettu jo ennen uusia resurssitarpeita.

Lopuksi on syytä huomata, että sääntelyelimen hyvä toimintakyky on myös koko esityksen kannalta tärkeä asia. Sääntelyelin on keskeinen toimija liikenteen kilpailutukselle otollisten markkinaolosuhteiden luomisessa. Täten se tukee resurssiensa puitteissa toimivaltaisen viranomaisen onnistumista tehtävässään.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)
10.9.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia
tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Karjanlahti Juha
Rautatiealan sääntelyelimen päällikkö